

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cap. III. De SS. Sacramentis & eorum usu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

3 Quorum saluti ut consulatur, & errantes oviculæ, Episcopali Nostra cura & vigilantia, ad unicum Orthodoxi gregis ovile, & mysticam Noë Arcam, extra quam salus non est, & gremium sanctæ Matris Ecclesiæ, in quo in fide & charitate fovemur & alimur, revocentur ac reducantur;

4 Hortamur in Domino, & seriò moneamus omnes & singulos, cujuscunque status & conditionis subditos Nostros; ut, rejectis pravarum opinionum erroribus & diverticulis, ac novatorum corruptelis & imposturis, ad puram, sanam, integram, synceram Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ fidem & doctrinam convertantur ac redeant; errantibus & dubitantibus directionem, instructionem & satisfactionem, per Nostros ad id deputatos Theologos, sive apud Nos, sive ubi ipsi voluerint, offerentes; ut tandem ovium animi cum suo Pastore conformentur, ¹ & unanimiter & uno ore honorificentur Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi.

5 Ad hunc finem Nostrum optatum feliciter assequendum, statuimus, ut Pastores per totam Dioecesin Nostram, sanam orthodoxamque doctrinam, secundum intellectum Catholicæ Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ, omni novitate rejecta, amplectantur, & ubique doceant: simulque etiam à vitiosa, turpi, carnali ac fordida vita (quæ defectionis, apostasiæ & omnium hæreseon ac novitatum initium ac fomentum omnibus ferè sæculis existit) ad sanctam, castam, puram, sobriam, & Sacerdotio dignam redeant, ac, sicuti veros Dei ministros & dispensatores mysteriorum Dei decet, sanctissima Sacramenta dignè administrare, docere, catechizare, verbo & exemplo prodesse laborent; secumque seriò cogitent, quantam à Sacerdotibus novi Testamenti Deus requirat cordis corporisque munditiam, qui etiam in figura Veteris Testamenti Sacerdotibus & Levitis præcepit: ² *Mundamini, qui fertis vasa Domini*; quamque displiceat filio Virginis, quem ipsi æterno Patri pro peccatis totius mundi quotidie offerunt, impuris animis suscipi, pollutis manibus tractari; qui, etsi quidem infirmitatibus Nostri se subjecit, de Virgine tamen nasci voluit, quique per Apostolum suum comminatus est, ³ *An nescitis, quia templum Dei estis & Spiritus Dei habitat in vobis? Si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum Dominus.*

C A P. III. De SS. Sacramentis & eorum usu.

1 C Vm verò malorum omnium incensor diabolus, cujus ⁴ *invidia mors in orbem terrarum introivit*, post sparsa errorum suorum zizania, per suos emissarios, (quorum commune cum maligno est studium) nihil ma-

jori sævitia & humani generis damno moliantur, quam ut sanctissima Ecclesiæ Sacramenta, ⁵ *per quæ omnis justitia incipit, vel cepta augetur, vel amissa reparatur*, partim exterminentur, partim temerè contemnantur ac proculcentur, partim non legitime administrantur; ut, fontibus ac canalibus divinæ gratiæ obturatis vel sublatis, divinorum charismatum defluxus, ac continuus gratiæ ac promissionis Christi in Ecclesia usus & utilitas cesset, & definentibus remediis, spes omnis vitæ æternæ præscindatur;

2 Hinc Maligni conatibus pro virili obstinere cupientes, volumus & præcipimus omnibus & singulis Ecclesiarum Prælatibus, Pastoribus, Curatis, Vicecuratis, aliisque Ecclesiasticis subditis Nostri, ut Sacramentorum verus ac legitimus sit usus, & quæ partim neglecta, partim exterminata, partim hæud Catholicè administrata in his regionibus fuerunt, in sanctum rectumque usum iterum revocentur; & de hoc populus diligenter instruat, doceaturque, Sacramenta Novæ Legis, à Domino nostro Iesu Christo instituta, neque plura neque pauciora esse quam septem; videlicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Vnctionem, Ordinem ac Matrimonium; quæque de eorum recto usu, gratia & efficacia Christus Dominus, Apostoli, SS. Patres, Concilia, & novissime Concilium Trident. unanimi consensu tradiderunt, docuerunt, & S. Ecclesia Apostolica Romana recepit, approbavit, & fidelibus suis credenda observandaque tradidit.

3 Inprimis autem, cum ex reliquiis adhærentium ac gliscentium adhuc malarum & hæreticarum opinionum præteriti temporis, rudis populus ad usum Calicis & Communionem sub utraque specie, adhuc propendat; volumus & seriò præcipimus, ut à Pastoribus, Vicariis, Confessariis, Concionatoribus, & quibuscunque curam animarum habentibus, populus diligenter instruat, Communionem sub una specie, neque præcepto Christi, neque naturæ Sacramenti, neque fructui & saluti communicantis repugnare, aut quicquam præjudicare; & Ecclesiam, pro communicata sibi à Christo potestate, justis & rationabilibus de causis consuetudinem sub altera specie communicandi approbasse, & pro lege habendam decrevisse. Nolumus vero, ad illam temeritatem quemquam procedere, ut se universali, Catholicæ, Apostolicæ, Romanæ Ecclesiæ autoritati opponere, aut aliud ab ea sentire, disputare, aut etiam usurpare vel præbere audeat. In quo etiam hoc usdem Pastoribus & Curatis mandamus, ne post Communionem ipsi ex Calice, sed ex decenti aliquo poculo, ablutionem per custodem vel aliquem ex honestioribus Laicis, exhibeant; ne populus in opinione pristina retineatur, aut etiam in pe-

R 2 jorem

1 Concil. Trident. sess. 7. in proximo.

1 Rom. 15. v. 6.

1 Isa. 52. v. 11.

2 2 Cor. 6.

4 Sap. 2. v. 24.

jorem errorem labatur, adoretque quod adorandum non est.

4 Sacrosanctum Missæ sacrificium, quo vivifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, in Altari per Sacerdotes quotidie immolatur, quanta reverentia tractandum sit, ex istius operis sanctitate ac divinitate facile liquet. Quoniam verò multa in his regionibus irreperunt, quæ à tanti sacrificii dignitate aliena sunt; inhærentes Conciliorum generalium ac provincialium, & novissimè Tridentini, Decretis; volumus & ordinamus, ut ab omnibus Sacerdotibus, hoc tremendum sacrificium, quanta maxima fieri potest, interiori cordis munditie & puritate, atque exterioris devotionis & pietatis cultu peragatur, populusque de hujus sacrificii præstantia & dignitate diligenter instruat; neque ritus alii, aut aliæ ceremoniæ quam ab Ecclesia approbatæ, adhibeantur, neque cantiones Germanicæ, maximè suspectæ & Lutheranae, aliudve quod minus Fidei sanctæ integritatem sapit, & non maximam venerationem ac reverentiam in se continet, admittatur.

5 Volumus etiam, ut Sacramenti Baptismatis administratio fiat, adhibitis precibus & Exorcismis & Chrismate & Oleo sacro, secundum librum pastorem, de quo postea mentio fiet.

6 Ad Confirmationis Sacramentum administrandum, pro Episcopali Nostro munere, omnibus subditis Nos offerimus; quod, cum ad sanctificationem & robur Spiritus augendamque gratiam omnibus propositum sit, à singulis etiam summo studio expetendum & à nullo contemnendum est. De cujus etiam utilitate Pastores & Curati suos subditos diligenter admoneant.

7 Pœnitentiæ quoque Sacramenti rectum legitimumque usum esse volumus, & ejus partes integrales, Contritionem, Confessionem, & Satisfactionem, & quas condiciones habere debeat vera Confessio, à Parochis & Curatis populo diligenter ostendi & explicari, ne is sufficere existimet, generalem illam formulam tenuisse, neque ullam specificationem peccatorum necessariam esse.

8 Confessionem audituri Parochi & Sacerdotes sæculares, superpelliceo aut saltem toga & stola vestiti, in sedibus Confessionalibus (quæ, in Ecclesiis omnibus, aperto & commo loco ponentur, obstaculo aliquo discriminatæ, ut, dum quis confitetur, ceteri à spatiis plus æquo propinquis arceantur) tanquam Iudices sedeant, & pœnitentes seu confitentem coram Sacerdote reverenter genua flectant, & ritu pœnitentium coram ipso, tanquam Christi Vicario & Ministro, se habeant.

9 Ut verò Pastorum & Curatorum (maximè circa Pascha & alia præcipua festa) levior & fructuosior sit labor; Nos, certos ad id

deputatos Sacerdotes per Parochias mittimus, qui eis adjumento esse, ac simplicem plebem instruere & expiare possint.

10 Quoniam etiam, præcedentium temporum licentiâ, usus Confessionis apud plerisque Pastores & Curatos in pagis exolevit, & ob inhabilitatem ruralium Pastorum, fortè non cum debito fructu perfici potest; & huic incommodo, remedio aliquo competenti, per certas regiones deputatis Confessariis, succurramus.

11 Extremæ Vnctionis Sacramentum, quo ex hac vita migraturus, Oleo salutis & fidei oratione, contra inimicum, præsertim calcaneo & fini hominis insidiantem, confertur gratia & robur; eliminatum ferè ex his regionibus, nunc iterum revocatum & in suum gradum & usum repositum esse volumus. Et ne hic difficultas aliqua remaneat, Nos, pro Episcopali nostro munere, omnibus & singulis Pastoribus Oleum sacrum, in hos usus confectum in die Cœnæ Domini, seu feria quinta hebdomadis majoris ante Pascha, secundum morem Sanctæ Ecclesiæ distribui curabimus, ad quod reverenter decenterque suscipiendum, omnes & singuli Pastores honesta vascula cum tribus receptaculis præparata habeant, & in decenti loco Templi reverenter custodiri curent.

CAP. IV. De Ornatu & Munditie Templorum & sacratorum locorum.

Merito quisque bonus, & honoris Dei zelator, dolenti animo aspicit publicum illum divini cultus & puritatis exterioris neglectum, qui communiter fere in templis Diocesis Nostræ conspicitur; & summam erga Deum & res divinas irreverentiam arguit, dum sancta Tempa & Altaria, in quibus sacratissima illa Victimæ incruenta pro totius mundi peccatis Deo exhibetur, ita situ, fuligine & squalore obsita sunt, ut merito iram Dei excitare & cuius homini, Deum amanti, horrorem incurere debeant. Hinc ad iram Dei & varias calamitates avertendas, quas Deus immittere solet, quando in Templo sancto suo, ubi ipse non quasi conclusus, neque naturæ immensitate, qua ubique est, sed efficaci quadam assistentia, providentia, opitulatione, benignitate, & in SS. Eucharistia, singulari ac corporali sua præsentia existit; non omni quæ par est interiori reverentia, modestia & religione, exteriori verò cultu, munditie, & nitore colitur, honoratur & adoratur: moneamus & hortamur omnes & singulos, quorum hæc in quibuscunque Ecclesiis & piis locis cura est, & sub arbitraria pœna iis injungimus, ut in Templis & Sacellis, & circa Tabernacula, Altaria & Baptistaria, & alia sacratoria loca, majorem nitorem, munditiam, elegantiam,

Suff. 23.
De refor.
Decreto
De observandis & evitandis in celebrat.

Inc. 5,
v. 14, 15.

Agg. 1.

psal. 10.

v. 4.

Habac. 2.

v. 20.

Chryf.

hom. 1. Da

verb. 15a.

c. 6. Vidi

Domini

num. 4.

hom. 4.

De incom-

preh. Dei

nat. con-

tra An-

magi

21